

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาตัวแบบเชิงสาเหตุของความสำเร็จทางการเงินหลังการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจครอบครัว โดยใช้ตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) ในการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationships) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการศึกษา (Methodology) หมายรวมถึงการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การทดสอบการวิเคราะห์เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงประมาณ (Quantitative Research) ในการพัฒนาตัวแบบเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจครอบครัวในประเทศไทยโดยใช้การวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structure Equation Model) ในการตรวจสอบตัวแบบที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ในการตรวจสอบอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว หลังจากนั้นใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อช่วยในการยืนยันผลลัพธ์จากการวิจัยเชิงปริมาณ และเพื่อสามารถอธิบายรายละเอียดของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ทายาทธุรกิจครอบครัวซึ่งจดทะเบียนบริษัทจำกัดกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งยังคงดำเนินกิจการอยู่ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557) จำนวน 462,550 บริษัท โดยแบ่งเป็น ภาคเหนือจำนวน 16,499 บริษัท ภาคใต้จำนวน 31,995 บริษัท ภาคตะวันออกจำนวน 44,720 บริษัท ภาคตะวันตกจำนวน 8,872 บริษัท ภาคกลางจำนวน 82,849 บริษัท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 14,340 บริษัท และกรุงเทพมหานครจำนวน 263,275 บริษัท ซึ่งจากการสำรวจพบว่าธุรกิจในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัวมากกว่า 80 มุลนิธิสถาบันอนาคตไทยศึกษา) ดังนั้นธุรกิจครอบครัวในประเทศไทยซึ่งจดทะเบียนในรูปแบบบริษัทจำกัดจะมีจำนวนประมาณ 370,040 บริษัท

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ทายาทธุรกิจซึ่งประกอบธุรกิจครอบครัวที่จดทะเบียนในรูปแบบบริษัทจำกัดกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 450 คน โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ซึ่งเป็นการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้กันเป็นอย่างแพร่หลายและได้รับการยอมรับในการวิเคราะห์ซึ่งมีตัวแปรพหุคือ จำนวน 10-20 เท่า ของตัวแปรสังเกตได้ (Kline, 2011) ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้จำนวน 17 ตัวแปร ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกขนาดตัวอย่างจำนวน 20 เท่าของตัวแปร จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคืออย่างน้อยจำนวน 340 คน เพื่อให้การทดสอบความสอดคล้องของตัวแบบสมมติฐานข้อมูลเชิงประจักษ์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวน 90 คน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ 450 คน

2.2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ทายาทธุรกิจครอบครัวซึ่งจดทะเบียนบริษัทจำกัดกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งยังคงดำเนินกิจการอยู่ในปี พ.ศ.2557 จำนวน 462,550 บริษัท โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นทายาทธุรกิจตั้งแต่วันที่ 2 ขึ้นไป จำนวน 450 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มตามพื้นที่ตั้งตามภูมิภาคของประเทศไทย ที่มีการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งทำการแบ่งภูมิภาคตามการจดทะเบียนออกเป็น 6 ภาค 1 จังหวัด ได้แก่ ภาคเหนือ 16 บริษัท ภาคใต้ 31 บริษัท ภาคตะวันออก 44 บริษัท ภาคตะวันตก 9 บริษัท ภาคกลาง 81 บริษัท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 บริษัท และกรุงเทพมหานคร 256 บริษัท รวมเป็น 450 บริษัท

ตารางที่ 3.1 รายชื่อจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาคของประเทศไทย

ภูมิภาค	ประชากร	จำนวน
เหนือ	13,199	16
ใต้	25,596	31
ตะวันออก	35,776	44
ตะวันตก	7,098	9
ภาคกลาง	66,279	81
ตะวันออกเฉียงเหนือ	11,472	14
กรุงเทพมหานคร	210,620	256
รวมทั้งสิ้น	370,040	450

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยมีขั้นตอนและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวให้ประสบความสำเร็จ โดยศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้การถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวให้ประสบความสำเร็จ หลังจากนั้น

2. กำหนดกรอบแนวคิดการของวิจัยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสารสนเทศให้มีคุณค่าและที่สำคัญยิ่งคือผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการธุรกิจครอบครัวเพื่อความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยศึกษาถึงปัจจัยเหตุและผลของผลการปฏิบัติงานของทายาทธุรกิจครอบครัวในประเทศไทย จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์และพัฒนาเป็นตัวแทนเชิงสาเหตุ (Casual Model)

3. สร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามจากการสังเคราะห์และพัฒนาข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่วนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารธุรกิจครอบครัว จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยด้วยแบบอิสระ จำนวน 2 ท่านเพื่อหาคำดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด และผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง โดยการนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้จากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาให้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

5. เก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) กับทายาทธุรกิจครอบครัวจำนวน 450 คน เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเหตุ (ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว และวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวของทายาทธุรกิจครอบครัว) ที่มีผลต่อภาวะความเป็นผู้ประกอบการ และเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะความเป็นผู้ประกอบการ ที่มีต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม LISREL โดยการใช้เทคนิคสถิติ Structural Equation Modeling (SEM)

6. สรุปผล และอภิปรายผลการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสรุปและอธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้มีความครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา คำถามในการวิจัย และสมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ตามหลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์

7. นำเสนอผลการวิจัยตามที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิจัยที่มีเหตุผลประกอบตามหลักการ และเป็นที่ยอมรับได้ ไม่มีซึ่งคำวิจารณ์ รวมถึงเป็นการสื่อสารที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

8. เผยแพร่งานวิจัยเรื่อง ตัวแบบเชิงสาเหตุความสำเร็จทางการเงินของธุรกิจครอบครัว หลังการถ่ายโอนธุรกิจในประเทศไทย โดยการตีพิมพ์บทความวิชาการในวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านวิชาการและด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในสาขาการจัดการธุรกิจ รวมถึงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยนี้ตัวแบบเชิงสาเหตุความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งการสร้างเครื่องมือการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการจะศึกษา จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสร้างข้อคำถามตามนิยาม เชิงปฏิบัติการที่ได้มีผู้ทำการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเด็นคำถามที่ได้ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย

และผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ได้พัฒนาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามที่ได้จากการแปลภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย เนื่องจากเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยนำมาจากวรรณกรรมจากต่างประเทศและผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ฉบับร่างดังกล่าวมาทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

การพัฒนาเครื่องมือวิจัยที่นำไปใช้จัดเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบความสอดคล้องแนวคิด ทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบด้วยขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัยและคุณลักษณะของเครื่องมือวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์กระบวนการในการพัฒนาและสร้างเครื่องมือวิจัยจากแนวคิดของ Churchill (1979) มาประยุกต์เป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

1) ศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางการเงินของธุรกิจครอบครัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างเป็นเครื่องมือการวิจัย

2) กำหนดกรอบของการสร้างเครื่องมือในการวิจัยรวมทั้งกำหนดขอบเขตของการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมและผลสำรวจเบื้องต้นซึ่ง Churchill and Hatten (1979) และ Anderson and Gerbing (1988) ได้เสนอแนะคือ การกำหนดขอบเขตของโครงสร้างจากการทบทวนวรรณกรรม จึงประกอบด้วยโครงสร้างองค์ประกอบผลความสำเร็จการในปฏิบัติงาน

3) สร้างเครื่องมือการวิจัยตามโครงสร้างด้านเนื้อหาขององค์ประกอบภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัวความผูกพันของทายาทธุรกิจครอบครัววัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวภาวะความเป็นผู้ประกอบการของทายาทธุรกิจครอบครัว และความสำเร็จทางการเงิน จากการทบทวนวรรณกรรม ได้ตัวแปรวัดที่เหมาะสม ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 องค์ประกอบของตัวแปรที่นำมาใช้ศึกษา

มิติหรือตัวแปรแฝง	สัญลักษณ์	จำนวนตัวชี้วัด
ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว	LEADER	12
ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว	COMMIT	8
วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว	CULVAL	7
ภาวะความเป็นผู้ประกอบการ	ENTRE	11
ความสำเร็จทางการเงิน	FORMPER	5

4) การพัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

4.1) การตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและโครงสร้างที่ใช้เป็นรายการข้อคำถามทั้งฉบับ ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งข้อคำถามควรมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.80 (Anderson and Gerbing, 1988)

4.2) การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น และผ่านการตรวจสอบเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหาการ ทำการวัดความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้อง ภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น (ถัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, สุภมาส อังสุโชติ และ อัจฉรา ชานิประศาสน์, 2555) แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและที่ไม่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติเหมือนกับตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา (Hair et al., 2013) จำนวน 50 ตัวอย่างที่ไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตารางที่ 3.3 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามการวิจัย

องค์ประกอบ	ค่าความเชื่อถือได้		
	แบบสอบถามการวิจัย	จำนวนข้อคำถาม	การทดลองใช้
ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว	12	.798	.826
ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว	8	.664	.725
วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว	7	.897	.715
ภาวะความเป็นผู้ประกอบการ	11	.692	.784
ความสำเร็จในการประกอบของธุรกิจ	5	.898	.806
รวมแบบสอบถาม	43	0.791	0.817

ลักษณะของเครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 6 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา การเป็นสมาชิกในรุ่น (Generation) ของธุรกิจ ครอบครัว การเป็นบุตรลำดับที่ จำนวนพี่น้อง อายุของธุรกิจ ที่ตั้งธุรกิจ ระยะเวลาในการเข้าทำงาน กับธุรกิจครอบครัว ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว การวัดภาวะความเป็นผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว ผู้วิจัยจึงได้ใช้มาตรวัดภาวะผู้นำของ Bass and Avolio (2004) จำนวนทั้งหมด 12 ข้อคำถาม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ที่ 1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) จำนวน 3 ข้อ 2.การเป็นผู้จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจ (Inspiration Motivation) จำนวน 3 ข้อ 3.การเป็นผู้กระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) จำนวน 3 ข้อ และ 4. การมีมุมมองเชิงปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) จำนวน 3 ข้อเป็นมาตรวัดที่ได้รับความนิยมในการศึกษาภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความผู้นำ

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้นำในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้นำในระดับน้อย
2.50-3.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้นำในระดับปานกลาง
3.50-4.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้นำในระดับมาก
4.50-5.00	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้นำในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว ผู้วิจัยจึงได้ใช้มาตรวัดภาวะผู้นำของ โดย Meyer and Allen (2007), Sharma and Irving (2005), Hewitt, Rens and Ukpere (2013) และ Dawson, Sharma, Irving, Marcus and Chirico (2013) จำนวนทั้งหมด 8 ข้อคำถามประกอบด้วย 3 องค์ประกอบได้แก่ 1. ความผูกพันด้านจิตใจ (Affective Commitment) จำนวน 2 ข้อ 2. ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน (Normative Commitment) จำนวน 3 ข้อ และ 3. ความผูกพันด้านการคงอยู่ (Continuance Commitment) จำนวน 2 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3.5 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ทายาทมีพันธะสัญญาที่มีต่อธุรกิจครอบครัวในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ทายาทมีพันธะสัญญาที่มีต่อธุรกิจครอบครัวในระดับน้อย
2.50-3.49	ทายาทมีพันธะสัญญาที่มีต่อธุรกิจครอบครัวในระดับปานกลาง
3.50-4.49	ทายาทมีพันธะสัญญาที่มีต่อธุรกิจครอบครัวในระดับมาก
4.50-5.00	ทายาทมีพันธะสัญญาที่มีต่อธุรกิจครอบครัวในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวของธุรกิจครอบครัวไทย ผู้วิจัยจึงได้ใช้มาตรวัด Hofstede (1980, 1991) และ Kriengsin Prasongsukarn (2009) จำนวนทั้งหมด 7 ข้อคำถามประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะความเหลื่อมล้ำของอำนาจ (Power Distance) จำนวน 2 ข้อ การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน (Uncertainty Avoidance) จำนวน 3 ข้อ และการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว (Long-Term Orientation) จำนวน 2 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3.6 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ทายาทมีวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ทายาทมีวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวในระดับน้อย
2.50-3.49	ทายาทมีวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวในระดับปานกลาง
3.50-4.49	ทายาทมีวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวในระดับมาก
4.50-5.00	ทายาทมีวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3.7 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ทายาทไม่ให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว อย่างยิ่ง
1.50-2.49	ทายาทไม่ให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว
2.50-3.49	ทายาทไม่แน่ใจกับความสำคัญของการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว
3.50-4.49	ทายาทให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว
4.50-5.00	ทายาทให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว อย่างยิ่ง

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้ประกอบการ ผู้วิจัยจึงได้ใช้มาตรวัดภาวะผู้นำของ Miller (1983) Covin and Slevin, (1989) จำนวนทั้งหมด 11 ข้อคำถาม 5 ประการด้วยความมีนวัตกรรม (Innovativeness) การยอมรับความเสี่ยง (Risk taking) การดำเนินงานเชิงรุก (Proactiveness) ความก้าวร้าวในการแข่งขัน (Competitive Aggressiveness) และความเป็นอิสระในการบริหาร (Autonomy) มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3.8 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลภาวะความเป็นผู้ประกอบการ

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้ประกอบการในระดับน้อยที่สุด
1.50-2.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้ประกอบการในระดับน้อย
2.50-3.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้ประกอบการในระดับปานกลาง
3.50-4.49	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก
4.50-5.00	ทายาทมีภาวะความเป็นผู้ประกอบการระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จทางการเงินหลังการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว ผู้วิจัยเลือกใช้มาตราส่วนแบบลิเคิร์ตสเกล สำหรับวัดความรู้สึกรู้สึกของทายาทที่มีต่อความสำเร็จทางการเงินของธุรกิจครอบครัว เพราะมีเกณฑ์ที่แน่นอน และให้ความเชื่อมั่นสูงกว่าการวัดแบบอื่น (Snaw and Wright, 1967) ถึงแม้การวัดแบบลิเคิร์ตสเกลจะได้รับความนิยมมากกว่า 50 ปี (Chang, 1993 : 4) แต่การวัดลิเคิร์ตแบบสเกลคู่ได้แก่มาตราส่วนแบบ 4 หรือ 6 ระดับ ถือว่าเป็นแนวคิดใหม่ โดยมีข้อดีคือตัดโอกาสของการเลือกตอบโดยไม่พิจารณาข้อคำถาม เพราะผู้ตอบไม่สามารถเลือกตอบค่ากลางได้ จึงมีความเหมาะสมในการนำมาใช้วัดการเจตคติ (Chang, 1993) ในงานวิจัยสมัยใหม่พบว่าการใช้สเกลแบบ 4 หรือ 6 ระดับนั้นมีผลที่แน่นอน ความคลาดเคลื่อนน้อย (Bargeron and Moscovich, 2005) จากการศึกษาของ รังสรรค์ โฉมยา ที่ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพแบบวัดที่ใช้สเกลการวัดแบบลิเคิร์ตที่มีระดับการวัดที่แตกต่างกันคือ 5 ระดับ และ 6 ระดับ พบว่าแบบวัดชนิดสเกล 5 ระดับ และ 6 ระดับ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้สเกลที่แตกต่างกัน ตามแนวคิดแบบวัดลิเคิร์ตสเกล 4 ระดับ ของ Chang, 1993 : 9; Thomas, Mark and Ruth, 1998 : 526; McCoach et al., 2013 : 44, 48-49 แนวคิดแบบวัดลิเคิร์ตสเกล 6 ระดับของ Chang, 1993:9; Sowers, 2004 : 249; McCoach et al., 2013 : 44, 48-49; แนวคิด

แบบวัดลิเคิร์ตสเกล 5 ระดับ ของ Likert, Rensis A., 1961; ของ Chang, 1993:9; McCoach et al., 2013 : 44, 48-49 เพื่อใช้ในการวัดความสำเร็จทางการเงิน ตามแนวคิดของFlören, Uhlaner and Berent-Braun (2010) Baum, Locke and Smith, 2001; Ahmad, Halim and Zainal, 2010; Man, Lau and Snape, 2008; Kaleka, 2002; Lee, and Sukoco, (2007); Wittmann, Hunt and Arnett, 2009; Zeng, Xie and Tam, 2010; Ziggers and Tjemkes, 2010; Feng, Sun and Zhang, 2010 จำนวน ทั้งหมด 5 ข้อคำถามประกอบด้วย 1. ผลประกอบการย้อนหลัง 5 ปี (Profit in the Last Five Years) 2. กำไรในปีที่ผ่านมา (Profitability in the Last Fiscal Year) 3. กำไรเฉลี่ย 5 ปีที่ผ่านมา (Average Profitability Over the Past Five Years) 4. สภาพคล่องของธุรกิจ (Current Liquidity) และ 5. ประสิทธิภาพทางการเงินเมื่อเทียบกับคู่แข่ง (Compare the Financial Performance to Competitors) มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 4, 5 และ 6 ระดับ โดยมีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตารางที่ 3.9 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลผลประกอบการย้อนหลัง 5 ปี

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.50	ผลประกอบการของบริษัทไม่เคยได้กำไร
1.51-2.50	ผลประกอบการของบริษัทได้กำไรบางครั้ง
2.51-3.50	ผลประกอบการของบริษัทได้กำไรเป็นส่วนมาก
3.51-4.00	ผลประกอบการของบริษัทได้กำไรทุกปี

ตารางที่ 3.10 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลกำไรในปี ที่ผ่านมาจากธุรกิจเป็นอย่างไร

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.83	ธุรกิจไม่มีกำไรอย่างมาก
1.84-2.67	ธุรกิจค่อนข้างไม่ได้กำไร
2.68-3.50	ธุรกิจอยู่ในจุดคุ้มทุน
3.51-4.34	ธุรกิจค่อนข้างมีกำไร
4.35-5.18	ธุรกิจมีกำไร
5.19-6.00	ธุรกิจมีกำไรอย่างมาก

ตารางที่ 3.11 เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลกำไรปีที่ผ่านมา และ 5 ปีที่ผ่านมา

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.83	ธุรกิจไม่มีกำไรอย่างมาก
1.84-2.67	ธุรกิจค่อนข้างไม่ได้กำไร
2.68-3.50	ธุรกิจอยู่ในจุดคุ้มทุน
3.51-4.34	ธุรกิจค่อนข้างมีกำไร
4.35-5.18	ธุรกิจมีกำไร
5.19-6.00	ธุรกิจมีกำไรอย่างมาก

ตารางที่ 3.12 เกณฑ์ในการแปลความหมายสภาพคล่องของธุรกิจ

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.50	ธุรกิจมีสภาพคล่องน้อยมาก
1.51-2.50	ธุรกิจมีสภาพคล่องน้อย
2.51-3.50	ธุรกิจพอมีสภาพคล่อง
3.51-4.00	ธุรกิจมีสภาพคล่องดี

ตารางที่ 3.13 เกณฑ์ในการแปลความหมายประสิทธิภาพทางการเงินกับคู่แข่ง

ระดับ	การแปลความหมาย
1.00-1.49	ธุรกิจแย่มาก
1.50-2.49	ธุรกิจแย่กว่า
2.50-3.49	ธุรกิจเหมือนกัน
3.50-4.49	ธุรกิจดีกว่า
4.50-5.00	ธุรกิจดีอย่างมาก

ตารางที่ 3.14 แสดงตัวแปร วิธีการวัด มาตรวัดและแหล่งข้อมูลการพัฒนาคำถามของผู้วิจัย

ตัวแปร	วิธีการวัด	มาตรวัด	จำนวนข้อคำถาม	แหล่งข้อมูลการพัฒนาคำถามของผู้วิจัย
ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจ ครอบครัว	5 = มีระดับปฏิบัติการน้อยมาก 4 = มีระดับปฏิบัติการน้อย 3 = มีระดับปฏิบัติการบางครั้ง 2 = มีระดับปฏิบัติการนานๆ ครั้ง 1 = มีระดับปฏิบัติการไม่ค่อยเลย	อันตรภาค	11	Bass and Avolio (1992)
ความผูกพันของทายาทธุรกิจ ครอบครัว	5 = ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด 4 = ตรงกับความคิดเห็นมาก 3 = ตรงกับความคิดเห็นปานกลาง 2 = ตรงกับความคิดเห็นน้อย 1 = ตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด	อันตรภาค	8	Meyer and Allen (2007); Sharma and Irving (2005); Hewitt, Rens and Ukpere (2013); A. Dawson, Sharma, Irving, Marcus and Chirico (2013)
วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว ของธุรกิจครอบครัว	5 = ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด 4 = ตรงกับความคิดเห็นมาก 3 = ตรงกับความคิดเห็นปานกลาง 2 = ตรงกับความคิดเห็นน้อย 1 = ตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด	อันตรภาค	5	Hofstede (1980, 1991); Kriengsin Prasongsukarn (2009)

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

ตัวแปร	วิธีการวัด	มาตรวัด	จำนวนข้อคำถาม	แหล่งข้อมูลการพัฒนาคำถามของผู้วิจัย
	5 = มีความสำคัญมากที่สุด 4 = มีความสำคัญมาก 3 = มีความสำคัญปานกลาง 2 = มีความสำคัญน้อย 1 = มีความสำคัญน้อยที่สุด	อันตรภาค	2	
ภาวะความเป็นผู้ประกอบการ	5 = ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด 4 = ตรงกับความคิดเห็นมาก 3 = ตรงกับความคิดเห็นปานกลาง 2 = ตรงกับความคิดเห็นน้อย 1 = ตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด	อันตรภาค	1	Miller (1983); Covin and Slevin, (1989)
ความสำเร็จทางการเงิน	1 = ไม่เคยได้กำไร 2 = ได้กำไรบางครั้ง 3 = ได้กำไรเป็นส่วนมาก 4 = ได้กำไรทุกปี	อันตรภาค	1	Flörenet al., 2010; Baum, Locke and Smith, 2001; Ahmad et al., 2010; Man, Lau and Snape, 2008; Kaleka, 2002; Lee, 2007; Wittmann, Hunt and Arnett, 2009; Zeng, Xie and Tam, 2010; Ziggers and Tjemkes, 2010; Feng, Sun and Zhang, 2010

ตารางที่ 3.14 (ต่อ)

ตัวแปร	วิธีการวัด	มาตรวัด	จำนวนข้อคำถาม	แหล่งข้อมูลการพัฒนาคำถามของผู้วิจัย
	1 = ไม่มีกำไรอย่างมาก	อันตรายภาค	2	Flörenet al., 2010;
	2 = ค่อนข้างไม่ได้กำไร			Baum, Locke and Smith, 2001;
	3 = อยู่ในจุดคุ้มทุน			Ahmad et al., 2010;
	4 = ค่อนข้างมีกำไร			Man, Lau and Snape, 2008;
	5 = มีกำไร			Kaleka, 2002;
	6 = มีกำไรอย่างมาก			Lee, 2007;
	1 = มีสภาพคล่องน้อยมาก	อันตรายภาค	1	Wittmann, Hunt and Arnett, 2009;
	2 = มีสภาพคล่องน้อย			Zeng, Xie and Tam, 2010; Ziggers and
	3 = พอมีสภาพคล่อง			Tjemkes, 2010; Feng, Sun and Zhang, 2010
	4 = มีสภาพคล่องดี			
	1 = แย่กว่ามาก	อันตรายภาค	1	
	2 = แย่กว่า			
	3 = เหมือนกัน			
	4 = ดีกว่า			
	5 = ดีกว่ามาก			

การปรับปรุงเครื่องมือ

1. นำผลที่ได้จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว เพื่อยืนยันกรอบแนวคิดและปัจจัยต่างๆ ที่นำมาศึกษา โดยนำผลมาวิเคราะห์เป็นตัวแทนโครงสร้างตัวแปรเพื่อสร้างเครื่องมือแบบสอบถามในการศึกษาเชิงปริมาณ

2. พัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นส่งให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

3. นำเครื่องมือไปตรวจสอบคุณภาพโดยนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Item Objective Congruence: IOC) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด (ลัดดาวัลย์เพชร โรจน์และอัจฉราธานีประศาสน์, 2545) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R_i}{N}$$

เมื่อ

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence)

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยมีการกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ดังนี้

+1 หมายถึงคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

-1 หมายถึงคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามปฏิบัติการ

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยาม

ปฏิบัติการ

เกณฑ์การแปลความหมายมีดังนี้

ค่า IOC $\geq$ .50 หมายถึงคำถามตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ค่า IOC $<$ .50 หมายถึงคำถามไม่ตรงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

โดยเกณฑ์ที่ใช้คือ 0.6 และนำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อปรับข้อคำถามตามคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

4. การประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัดผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านดังนี้

- 4.1. รองศาสตราจารย์ ดร.จิระเดช อุ่สวัสดิ์
- 4.2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย อภิศักดิ์กุล
- 4.3. รองศาสตราจารย์ ทองทิพภา วิริยะพันธุ์
- 4.4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิชย์ ไชยแสง
- 4.5. ดร. ลิงหะ นวิสุข

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความครอบคลุมของแบบสอบถามความเหมาะสมและความชัดเจนของการใช้ภาษาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านพบว่าผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีตั้งแต่ 60% ขึ้นไปหรือมีค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่คำนวณได้จะต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อในแบบสอบถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัดมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและมีความเหมาะสมมีความชัดเจนของภาษาและครอบคลุมเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาจึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมทั้งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคำถามตามประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำเช่น ปรับเรียงข้อคำถามตามลำดับความสำคัญการแก้ไขประเด็นคำถามให้มีความชัดเจนการแก้ไขภาษาที่ไม่เป็นทางการให้เป็นทางการการตัดคำถามในประเด็นคำถามที่ไม่จำเป็นออก

5. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดปัญหาระหว่างใช้งานหรือไม่ เสร็จแล้วนำปัญหาที่ได้มาแจ้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับเครื่องมือให้ครอบคลุมและครบถ้วนในทุกประเด็น

การทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยทำการวัดความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น (ลัดดาวัลย์เพชร โรจน์และอัจฉราธานีประศาสน์, 2545)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ

 α = ค่าความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อ

 S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ตารางที่ 3.15 แสดงความเชื่อมั่นของประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย	องค์ประกอบ		ค่าความเชื่อถือได้	
	จำนวนข้อคำถาม	การทดลองใช้	กลุ่มตัวอย่างจริง	
ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว	12	.859	.826	
ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว	8	.893	.822	
วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว	7	.777	.795	
ภาวะความเป็นผู้ประกอบการ	11	.765	.784	
ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ	5	.817	.806	
รวมแบบสอบถาม	43	.830	.891	

ผลจากการตรวจสอบความเชื่อมั่นของประเด็นคำถามพบว่าข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้และเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยมีค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.70 ขึ้นไปซึ่งผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัยจากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับทายาทธุรกิจครอบครัวจำนวน 50 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแนวคิดภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัวมีค่าเท่ากับ .85 ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว.89 วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว.77 ภาวะความเป็นผู้ประกอบการของทายาทธุรกิจครอบครัว.76 และความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ .81 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.76 และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.89 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นต่ำสุดและคือภาวะความเป็นผู้ประกอบการ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.76 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นสูงสุดคือการความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัวซึ่งจะเห็นได้ว่าตัวแปร

สังเกตได้จำนวน 20 ตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.76 - 0.89 ซึ่งยอมรับได้

จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ (Internal Consistency Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) กับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 450 ตัวอย่างพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัวมีค่าเท่ากับ .82 ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว .82 วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว .79 ภาวะความเป็นผู้ประกอบการของทายาทธุรกิจครอบครัว .78 และ ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ .80 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.78 และมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.82 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นต่ำสุดและคือภาวะความเป็นผู้ประกอบการ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.78 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นสูงสุดคือภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัวมีค่าเท่ากับ .82 ซึ่งจะเห็นได้ว่าตัวแปรสังเกตได้จำนวน 20 ตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.78 - 0.82 ซึ่งยอมรับได้และผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์การตรวจสอบความเชื่อมั่นของประเด็นคำถามด้วยการนาแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยดังนั้นตัวแปรสังเกตได้จึงมีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัยได้

ตัวแปรที่ใช้การวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 5 ตัวแปร เป็นตัวแปรแฝงภายนอก 3 ตัวแปร คือ ภาวะความเป็นผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว และวัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัวของธุรกิจครอบครัวไทย และตัวแปรแฝงภายใน 2 ตัวแปร คือ ภาวะความเป็นผู้ประกอบการของทายาทธุรกิจครอบครัว และปัจจัยความสำเร็จทางการเงินของธุรกิจตัวแปรแฝงทั้งหมดวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 10 ตัวแปร มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วย

1. ภาวะผู้นำของทายาทธุรกิจครอบครัว เป็นตัวแปรแฝงที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือ 1) การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) คำนี้ถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล

2. ความผูกพันของทายาทที่มีต่อธุรกิจครอบครัว เป็นตัวแปรแฝงที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ 1) ความผูกพันด้านจิตใจ 2) ความผูกพันด้านบรรทัดฐาน และ 3) ความผูกพันด้านการคงอยู่

3. วัฒนธรรมของธุรกิจครอบครัว เป็นตัวแปรแฝงที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ 1) ระยะเวลาของอำนาจ 2) การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน 3) การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาว

ตัวแปรแฝงภายใน ประกอบด้วย

1. ภาวะความเป็นผู้ประกอบการของทายาทธุรกิจครอบครัว เป็นตัวแปรแฝงที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร คือ 1) ความมีนวัตกรรม 2) การยอมรับความเสี่ยง 3) การทำงานเชิงรุก 4) ความก้าวร้าวในการแข่งขัน 5) ความเป็นอิสระในการบริหาร

2. ปัจจัยความสำเร็จทางการเงินของธุรกิจเป็นตัวแปรแฝงที่วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร คือ 1) ผลประกอบการย้อนหลัง 5 ปี 2) กำไรปีที่ผ่านมา 3) กำไรเฉลี่ย 5 ปีที่ผ่านมา 4) สภาพคล่องของธุรกิจ 5) ประสิทธิภาพทางการเงินกับคู่แข่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บมีทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารระดับสูง ดังนั้นจึงต้องมีการนัดหมายให้ชัดเจนและเก็บข้อมูลให้มีความกระชับมากที่สุด แต่ให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ในการนัดหมายจะใช้การนัดหมายบริษัทเดียวแต่เก็บข้อมูล 2 ท่าน เพื่อความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปอีกส่วนหนึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากทายาทธุรกิจที่เข้าร่วมสัมมนาในหลักสูตรการบริหารธุรกิจครอบครัวอย่างมืออาชีพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยมีขั้นตอนดังนี้

รอบที่ 1

1. ตรวจสอบรายชื่อบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
2. ประสานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุมเพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 บริษัท รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 500 ฉบับ
4. ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 28 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 6 ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 450 คน

รอบที่ 2

1. ประสานงานกับหอการค้าไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากธุรกิจครอบครัวที่เป็นสมาชิกหอการค้าไทยทั่วประเทศ
2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 บริษัท รวมจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 500 ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 27 ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

รอบที่ 3

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากโครงการฝึกอบรมหลักสูตร การบริหารธุรกิจรอบครัวอย่างมืออาชีพ จำนวน 2 หลักสูตร ของสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง

2. ผู้วิจัยเข้าไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 9 ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

รอบที่ 4

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจาก งานสัมมนาเจาะลึกธุรกิจครอบครัวของมหาลัยหอการค้าไทย ซึ่งจัดสัมมนาใน 4 จังหวัด ดังนี้ เชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี และกรุงเทพมหานคร

2. ผู้วิจัยเข้าไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยมอบหนังสือ 106 ปัญหาธุรกิจครอบครัวเป็นของสมนาคุณแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 312 ฉบับ รวมเป็น 500 ฉบับซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 450 คน

5. นำแบบสอบถามมาตรวจความครบถ้วนสมบูรณ์ จากการตรวจสอบพบว่า มีแบบสอบถามจำนวน 10 ฉบับที่มีการตอบข้อมูลแบบสุดโต่ง (Extreme) ทั้งฉบับ อีก 40 ฉบับกรอกข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยจึงตัดแบบสอบถามออก ทำให้เหลือแบบสอบถามจำนวน 450 ฉบับ จากนั้นได้นำแบบสอบถามมาลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ที่แบบสมการเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยเลือกใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ใช้วิเคราะห์สมการโครงสร้างที่มีความถูกต้องในการคำนวณค่อนข้างสูงโดยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งการวิเคราะห์ในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :SD) ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) เพื่ออธิบายการแจกแจงข้อมูลโดยแยกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างค่าความเบ้ (skewness) ถ้าตัวแปรสังเกตได้มีการ

แจกแจงปกติ SK จะเท่ากับ 0 ($SK = 0$) แสดงว่าตัวแปรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ถ้าตัวแปรสังเกตได้มีการแจกแจงโค้งในลักษณะเบ้ซ้าย SK จะมีค่าความเบ้เป็นลบ ($SK < 0$) หรือข้อมูลของตัวแปรส่วนใหญ่จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูง และถ้าตัวแปรสังเกตได้มีการแจกแจงโค้งในลักษณะเบ้ขวา SK จะมีค่าความเบ้เป็นบวก ($SK > 0$) หรือข้อมูลของตัวแปรส่วนใหญ่จะมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำและค่าความโด่ง (Kurtosis) แจกแจงปกติจะมีค่า $KU = 3$ แสดงว่า โค้งแจกแจงปกติแบบ Mesokurtic หรือโค้งการแจกแจงความถี่มีขนาดความสูงปานกลาง ถ้า $KU > 3$ แสดงว่า โค้งแจกแจงแบบ Leptokurtic หรือโค้งการแจกแจงความถี่มีขนาดสูงโด่ง ถ้า $KU < 3$ แสดงว่า โค้งแจกแจงแบบ Platykurtic กราฟของข้อมูลที่มี ค่าความโด่งเป็นลบจะแบนราบมากกว่ากราฟของข้อมูลที่มีความโด่งเป็นบวกและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation: CV) ใช้ในเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล 2 ชุดขึ้นไป ข้อมูลชุดที่มีค่า CV มากจะมีการกระจายมากกว่าข้อมูลชุดที่มีค่า CV ต่ำ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสำเร็จทางการเงินหลังการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว และการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบเชิงสาเหตุของความสำเร็จทางการเงินหลังการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว ในการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second Order Confirmatory Factor Analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL เพื่อตรวจสอบความตรงหรือความสอดคล้องของตัวแบบ (Model Validation) การวัดความสำเร็จทางการเงินหลังการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัว

2.2 การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบเชิงสาเหตุของการถ่ายโอนธุรกิจครอบครัวของผู้ประกอบธุรกิจของครอบครัวในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในตัวแบบโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อนำผลไปใช้ในการวิเคราะห์ตัวแบบเชิงสาเหตุ หลังจากนั้นทำการตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบด้วยการวิเคราะห์ห้วงค์พด (Path analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL (Joreskog & Sorbom, 2006)